

DLACZEGO DEMOKRACJA W POLSCE JEST OBECNIE NIEMOŻLIWA? WARUNKI TRWAŁOŚCI SYSTEMU LIBERALNO-DEMOKRATYCZNEGO

Streszczenie

Demokracja liberalna jest owocem wielowiekowej ewolucji opartej na konflikcie między różnymi grupami interesów. Ta walka lub szerzej – konflikt – są źródłem stabilności instytucji państwowych, prawa i sądów. To dziwna pułapka, w której liczne silne podmioty są w stanie egzekwować swoje prawa. Warunkiem stabilności demokracji liberalnej jest zatem istnienie trwałego rozwarstwienia społecznego, przeciwstawnych interesów i sił wśród podmiotów społecznych. Zniszczenie warstw społecznych w państwach postkomunistycznych ugruntowało się i stworzyło nowy typ społeczeństwa zunifikowanego lub „grupomyślnego”. Likwidacja prywatnej własności utrwalanej przez kilka pokoleń, masowe przesiedlenia i degradacja wyższych warstw stworzyły nowy typ społeczeństwa pozbawionego prawdziwego rozwarstwienia, grup interesów zdolnych do skutecznego angażowania się w konflikt. Wiele pokoleń ewolucji, w tym bitew, sporów, być może o charakterze rewolucyjnym, jest potrzebnych do zaszczeplenia trwałej struktury liberalnej demokracji w państwach byłego bloku sowieckiego.

Słowa kluczowe: kultura postkomunistyczna, tradycja, rewolucja, urawniłowka, unifikacja, odgórne egzekwowanie jednolitości, walka klas, konflikt klasowy, burżuazja.

Kody JEL: D7